

Chusku Chunkaniyuq Chunka Suqtayuq versopa Pakasqa Historianninqa

Chunka hukniyuq

Jeff Pippenger

2026-04-02

Pakachasqa historiata yachayta qallarispa, iskayninmanta yuyaychaykusun, ukhupi churasqa hinaspa hawapi churasqa willakuy rikuchiq llinqikunata, kunanqa entiendisqaña kashaqta, chay historiwan tupaqchasqa, pacha tukukuymanta qallarisan, chusku chunka versículopi, chaymanta pasaq Domingo kamachikuykama, chusku chunka hukniyuq versículopi. Chay willakuy rikuchiq historiaq ukhupi llinqin señalasqa kachkan Apocalipsis qillqapi, chunka hukniyuq kapitulopi, chunka hukniyuq versículopi. Hawapi llinqinqa señalasqa kachkan Daniel qillqapi, chunka hukniyuq kapitulopi, chunka hukniyuq versículopi. Daniel chunka hukniyuqpa hawapi llinqin — chunka hukniyuq versículo — historiapi chayamurqan 2014 watapi, hinaspa Apocalipsis chunka hukniyuqpa ukhupi llinqin — chunka hukniyuq versículo — historiapi chayamurqan 2023 watayoq diciembre killapa 31 p'unchayninpi. Hawapi llinqinqa sut'inchán allpa animalpa Republicano waqranta, hinaspa ukhupi llinqinqa sut'inchán allpa animalpa Protestante waqranta.

Estados Unidos de América

Apocalipsis libromqa huk hatun naciónllatam qhipa p'unchaykunapaq aswanta reqsichin. Chay naciónqa allpa uywataqmi, llapa kay pachata kamachin papal lamar uywata yupaychanankupaq. Apocalipsis libromqa huk hatun nación, chunka nacionkunamanta huk huñunakuy, hinallataq huk llulla iglesiata reqsichin. Chay naciónqa Estados Unidos nismim, chunka kimsayuq kapitulumanta allpa uywa; chay llulla iglesiaqa chunka kimsayuq kapitulumanta lamar uywam; biblia chunka reykunamanta mana allin huñunakuyqa Naciones Unidas nismim. Chay kimsa atiykuna, Apocalipsis chunka soqtayuqpi dragón, uywa, llulla profeta hina rikuchisqa, kay pachata Armagedónman pusanku.

Sapaqinpas reqsichisqa kanku Daniel chunka hukniyuq qillqapi, tawa chunka manta pichqa chunka pichqayuq versokunapi, maypichus llulla iglesia tukukuyninman chayan iskay lamar qochakunapa chawpinpi hinallataq sumaq hatun santu urqupa qayllanpi, pichqa chunka pichqayuq versopi, chayqa allpapa kayninman hina tinkun Apocalipsispa Armagedón nisqanwan. Tawa chunka versoqa qallarín 1798 watapi, maypichus lamar qochapa animalnin, chaymi llulla iglesiaqa, wañuchiq ch'akiyta chaskirqan; chay pasajetaq tukukun kawsarichisqa chay lamar qochapa animalninwan, paymi Apocalipsis chunka qanchisniyuqpi warmi wayq'u, iskay kuti wañuspa; chay hinataq pasajeta tukuchin maypichus qallarísqanman kikinta kutichispa. Hatun llaqtam, Apocalipsispipas Danielpiwan, Estados Unidos nisqa, Apocalipsis chunka kimsayuqpa pacha animalnin, hatarikuypa capitulonpi. Pacha animalqa Apocalipsis chunka suqtayuqpi llulla profetapas kashan, hinaspa Daniel chunka hukniyuqpa tawa chunka versopiqa, paymi carretakuna, barcos hinaspa caballopí puriq runakuna.

Kuskan kuskalla cheqaqa mana cheqaqachu atipanchu

Qhipa p'unchaykunapi Danielpa hinaspa Apocalipsispa ishkayninpi rimakusqa llaqtam Estados Unidos nisqaqa, hinaspa Daniel qillqapa chunka hukniyuq kapitulunqa qallarin chay llaqtapa qhipa umalliqninta sut'inchaspa. Kay chiqaqqa Bibliapi sayasqa chiqaqmi, ichaqa Laodicea nisqapi kaq Séptimo Día Adventistakunaqa huk kuska-chiqaqqa qhepanpi pakakuspa chayta qhesachkanku. Chay kuska-chiqaq, kay yachaypi paykuna pakakunankupaq hap'ipakusqanku, kaymi: Revelación chunka kimsayuppi kaq allpa uywa Estados Unidos kasqanta, hinaspa chunka soqta kapitulupi kaq llulla profeta hinallataq Estados Unidos kasqanta paykuna qawanku; ichaqa mana munankuchu qhawayta Donald Trump qhipa p'unchaykunapi bíblica profeciapa huk hatun yuyaynin kasqanta. Diosqa hayk'aqpas mana tikranchu, hinaspa Egiptowan rimanakusqanpiqa Faraónmi profética historiapa huk hatun yuyaynin karqa; chaymantataq Babiloniawanqa Nabucodonosor hinaspa Belsasar sutichasqa kanku. Ciro sutichasqa karqa. Darío sutichasqa karqa. Bibliapa sut'itaqmi allpa uywapa qhipa kamachiqninta reqsichin, hinaspa manam yanqa rimaychu. Adventismoqa yachanmi pichus Estados Unidos kasqanta p'unchay qhipa profeciapi; ichaqa mana qhawayta atinchu Diosqa sapa profética escenariopi llaqtatapas umalliqnintapas rimarisqanta, hinaspa llaqa chay ñawpaq sagrado historiakuna qhipa p'unchaykunata rikuchisqankuta.

Qhipa Rikch'ayninpi Trompeta

Donald Trumpqa Danielpa qhepa qhawariyninpi ñawpaq sut'inchasqa runam; chay qhawariyqa llaqa profetapa qhawariyninkunapa tukukuyninmi, mana Danielpa qillqanllapichu, aswanpas tukuy Bibliapi.

Diospa Siminpi profecía historiapa qhipa rikuyqa temaqa Donald Trumpmi. Paymi chay unanchaq, pakasqa historiapa qhipa p'unchaykunapa hawa profeciáq takiyninkunata, tawa chunka versículopi nisqapa puriyninkunata reqsichiq. Hinallataq paymi chay t'inkisqa, pachak tawa chunka tawayoq waranqapa ukhupi siq'inta reqsichiq, sayarichiqpas. Chay pachak tawa chunka tawayoq waranqaqa Protestante waqrami, Apocalipsis chunka kimsayuppa allpa animalninqa patapi; Donald Trump-taq kikin animalpa Republicano waqranmi. Chay animalqa Estados Unidos nisqa suyupa Constituciónninqa, constituciónman hina republicano gobiernonwan rikuchisqa; qallariyninpi iskay waqrakuna chawpipi rakiyta churarqa, ichaqa tukukuyninpi chay waqrakunata hukchaykuspa, papaq lamar qochapi animalninpa imagenman tukuchin.

Pani Whiteqa kutin kutinmi Daniel qhelqapi kinsa kaq capitulo qori rurasqa estatuata qhepa p'unchaykunapi domingo kamachiywan tupachin; chayrayku, ¿pitaq Nabucodonosorqa rikuchin? Adventismomanta yachachisunki Estados Unidos kasqanta, Apocalipsis libroq chunka kinsayup capitulo allpa animalninta, chaymi kikillanta ninqa Babilonia kasqanta Sadrac-ta, Mesac-ta, Abed-nego-ta nina ukhuman wisq'achiq. Nabucodonosortan Bibliaga reqsisichin domingo kamachiy pachapi chaymanta masikunapaq huchayup kasqanta; chayqa, ¿pitaq Nabucodonosorqa, mana chay p'unchaykuna qayllamanta hamuq domingo kamachiy chayamunan pacha kamachiq presidentechu kaptinqa?

Kimsa

Danielpa qhipa rikchaynin, mayqin Hiddekel Mayu rikchaymanta kan, kimsa capítulo nisqaman t'aqasqa kashan; sapa hukninmi Revelación chunka tawañiyuqpi kimsa angelkunapa imayna kayninkunawan tupachkan. Chay kimsa capítulo nisqakuna ñawpaq, iskayñiqin, kinsañiqin angelkunatam qhawachin, ichaqa Danielpa qhipa willakuynintapas qhawachillantaq. Ñawpaq willakuynin capítulo hukniyuqpi kashaqpas Revelación chunka tawañiyuqpi kimsa angelkunatam qhawachin; chay hinapin Alpha Omegaq firmanninta capítulo hukman, hinallataq Hiddekel Mayu rikchaymanpas churakuchkan.

Danielpa qhipa rikchayninqa churakun hebreo simipi “cheqaq kay” nisqapa qallariyninman hina, chay simita ruwan hebreo alfabetopa ñawpaq, chunka kimsayoq kaq, hinallataq qhipa, iskay chunka iskayniyoq kaq killakuna. Chunkayuq t'aqapiqa Daniel sut'inchakun profecíata yachaq hina; payqa huk Laodicea runamanta huk Filadelfia runaman tukuchisqa kachkan iskay chunka iskayniyoq p'unchaypi. Chaymanta Danielqa kallpachasqa kachkan mana sellasqa yachay mirayninta unanchaspa chunkayuq iskayniyoq t'aqapi rikuchisqata hamut'anampaq. Rikchaypa ñawpaq t'aqanpas qhipa t'aqanpas Danielta reqsichin pachak tawa chunka tawayoq waranqa runakunapa unanchaquin hina, paykunaaq cheqaq profecía yachaqkuna kanku.

“Imayna kaqtapas runaq yachaypi ñawpaqman puriynin kanman chayqa, ama huk ratullapas yuyachunchu aswan achka k'anchayta tariypaq qelqasqa Qelqakunata sumaqta, mana sayk'uspa mask'anapaq mana necesitakunchu nispa. Ñuqanchik llaqta hina, sapaqninchikmanta willasqa kanchik profeciakunata yachaqkuna kananpaq.” Testimonios, tomo 5, 708.

Qallariq sapaqninmi Hiddekel mayu rikuchisqapa kaqla cheqaqkunata reqsichin, hinallataq Hiddekel mayu rikuchisqapa ñawpaq sapaqninmi kinsa kaq, qhipa kaq sapaqninwan kaqla cheqaqta reqsichin. Daniel qillqaqa Alpha hinallataq Omega sut'inta apamun, imaraykuchus ñawpaq sapaqninmi wiñay evangeliopa kinsa patayuq pruebaynin ruwayta reqsichin, chay hinallataq chunka iskayniyuq sapaqninpas. Chaymantataq, Danielpa qhipa rikuchisqanta ruwachiq kinsa sapaqkunapa ukhupin, ñawpaq sapaqninmi alpha, kinsa kaq sapaqninmi omega. Kayqa tupachkan Danielpa ñawpaq pruebanwan, ima mikuyta mikhunanmanta, hinallataq kinsa watakuna qhipaman Nabucodonosorpa taripakusqan qhipa, tukukuq pruebanwan. Danielpa ñawpaq sapaqninpi alpha pruebaqa Bibliata yachaymanta rurana ñanpa metodologianmanta karqan, imaynachus Babiloniapa mikhunanmanta utaq yuraq mikhuypa mikhunanmanta mikhuypa rikuchisqa hinata.

Danielpa cheqaq kasqanmi “sapa siq'ipi huk siq'i hina” nisqa ruway yachayman hunt'asqa kasqanrayku, payqa tarisqa karqa “llapa yachaypi, llapa entiendeypi ima, rey tapukusqankupi, paykunata chunka kuti aswan allinta tarirqa llapa layqakunamanta, ch'askakunata qhawaspa watuqkunamantapas, tukuy kamachisqan suyumpi kaqkunamanta” nisqa hina. Omega kaq chunka iskayniyuq capítulo-piqa, yachaqkunaqa llapa yachaymanta kaqkunata entiendenmi, chaykunaqa yapakusqaña kanku profético Simi kichasqa kaptin. Capítulo chunka iskayniyuqqa capítulo hukmanta omega-mi, hinallataq capítulo chunkamanta omega-mi, Hiddekel rikch'aypa alpha-nin. Chay alpha kaq capítulo chunkapiqa, Danielqa espiritual kaq experienciaman takyaspa tiyan, capítulo chunka iskayniyuqpi yachaqkuna intelectual kaq experienciaman takyaspa tiyasqankuwan

tupachisqa. Capítulo hukqa sut'inchaymi Biblia yachaypa metodología-ninmi profecía yachaqta saqin cheqaq kaqman takyaspa tiyakunampaq, espiritualmente hinallataq intelectualmentepas, sellasqa kananpaq.

Qhipa p'unchaykunapi profeciata cheqaqta yachakunata rikch'achispa, Danielwan kinsa allin runakunawan kuskasqa, yachakuna kanku; paykunapaq manam 1989 watapi tukukuy pacha chayamunan tiempopi kichasqa yachaypa yapakusqallatachu entiendenku, aswanpas 9/11-pi yachaypa yapakusqantapas entiendenku. Qhipa tukuypiqa, 31 de diciembre de 2023 p'unchaypi kichasqa yachaypa yapakusqantapas entiendenku.

Diospa profétik k'anchayninta mask'asqankupi, paykuna tikrasqa kanku Laodicea sutiyoq qanchis p'unchay samana Adventista kuyuymanta, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapaq, Filadelfia sutiyoq kuyuymanta, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapaq. Chay tikray rurasqa kaptin, rakisqa kanku qhawana espejomanta ricuyninmanta ayqeqkunamanta.

Runakuna hatariyuyninpa willakuynin

Chunka iskay chunka hukniyuq, hinaspa chunka iskayniyuq capítulokunapaq pachak tawa chunka tawa waranqa runakunamanta rimanku, paykunapaq cheqaq kaypa marconpi ñawpaq hinaspa kimsay ñiqin puriyankunam kanku. Chunka hukniyuq capítulopi qhawap espejopa rikchaynin ukhu experiencianwan kallpachasqaña kaspas, hinaspa Daniel chunka iskayniyuqpi kichasqa yachayninwan k'anchasqa kaspanku, runa hatariyuyninpa willakuyninta willakuyta tiyan. Runa hatariyuyninpa willakuyninpa Daniel hinaspa Apocalipsis qelqakunap nisqanmi rikuchin, chay hatariyuypa willakuyninpa Danielpi churakusqa Bibliapa profeciakunap qhapaq suyukunapa profético marcon ukhunpi churakusqa kachkan. Daniel qelqapi runa hatariyuyninpa testimoniomanta profético simbolismop chunka hukniyuq capítulopi hunt'asqa rikuchisqa kachkan. Chunka hukniyuq capítuloqa historiapi, Babiloniapa tukuyuyninmanta, hinaspa Medokuna hinaspa Persakuna qallariyninmanta qallarispas. Chayraykun, Babiloniapa wañuy qherita qhatispam qallarín, mayqinchus 1798 watapi papadopa wañuy qherinta unanchan. Papadopa wañuy qherin hampisqa kaptin, utqay hamuq dominikupi kamachikuypi, warmiqa dragón, bestia hinaspa llulla profetapa kimsa kuti huñusqapa umanman tukupun. Chaymantataq payqa Apocalipsis chunka qanchisniyuqpi bestiapa patanpi sillakusqa warmim, hinaspa chay warmipa urkunpi “Hatun Babilonia” qelqasqa kachkan. Utqay hamuq dominikupi kamachikuypin Babiloniapa hinaspa papadopaq wañuy qherinkuna hampisqa kanku.

Babilonia pachaqmanta kay pachapa tukuyuyninkama runakunap hatariyuyninmi Daniel qillqapa marco-nin kachkan, chay chunka hukniyuq kaq capítuloqa qhipa p'unchaykunapaq chay hatariyuyninta qillqaykuspa willaq hawapi profético willakuyninmi. Chay hatariyuy paqarisqan testimonio, chunka hukniyuq capítuloqa tarikukuq, capítuloqa qhipa suqta versículonkunapwanmi hinallataq chaykunapa ukhunkunapipas tupakun. Qhipa suqta versículonkunam runakunap hatariyuyninpa willakuynin kanku, hinaspa chay qhipa suqta versículonkunapaq tawa chunka versículoqa pakasqa historianninpi hinallataq chay ukhunkunapipas rikuchisqa kanku. Chay hinata ruwaypiqa Daniel qillqapa huk capítulo-man pisiyachisqa kachkan, chaymantapaq kikin capítuloqa suqta versículonkunallaman pisiyachisqa, hinaspataq chayqa huk versículoqa qhipa kuskanpa

pakasqa historiannillanman pisiyachisqa.

Chunkay chunka hukniyuq ñiqin qillqatan rikuchin, chayqa chunka kimsañiqin letrata rikuchin, hebreo alfabitopi ñawpaq letrawan ñawpaqchasqa, qhepa letrawan qatiqchasqa, hinaspataq ñawpaqpas qhepapis wiñaypaq kikinllam kanku. Ñawpaq chunkaqa reqsichin yachaqkuna mana yachaqkunamanta t'aqasqa kasqankuta ricuchiq espejo rikuyti, qhepa chunkaqa reqsichin yachaqkuna mana yachaqkunamanta t'aqasqa kasqankuta kichasqa kaypi. Inspiración yachachin waranqa tawa chunka tawa niyuqkunapa sellasqa kayninca “cheqaq kaypi takyachisqa kay, yuyayman hina, espirituman hinapas” kasqanta. Chunka chunkaqa reqsichin waranqa tawa chunka tawa niyuqkunapa sellasqa kayninta espiritu ladopi, chunka iskayniyuq chunkaqa reqsichin yuyay ladopi. Chunka chunkaqa reqsichin kimsa llamk'ayninkunata hinaspa kimsa tinkuykunata hanaq pachamanta kaqkunawan. Chunka iskayniyuq chunkaqa reqsichin yachaqkunapa kimsa patapi ch'uñachisqa kayninta, chayqa hunt'asqa kan profético cheqaq kaypa yachayniyuq yapakuyninwan, “pichasqa, yuracchasqa hinaspa pruebasqa” hina. Imaynan chunka chunkaqa iskay simbolokunata kimsañiqinman hina apamun, chay kimsa llamk'aykunawan hinaspa kimsa hanaq pacha tinkuykunawan; chay hinallataq chunka iskayniyuq chunkaqa kimsa patapi pruebay ruwayta apamun, chaywan kуска, kimsa tiempo profeciakunatapas.

Chunka iskay chunka kaqpa kimsa hanaq tinkuyninkunaqa chiqaq kaypa siñalninta apamun, imaraykuchus ñawpaqpas qhipapas hanaq runa Danielwan tinkuqqa angil Gabrielmi karqa, chawpi kaqtaq Miguelmi karqa. Kimsa angilkuna, ichaqa Cristoqa iskay ñiqi puriypi angilmi karqa. Chay kimsa llamk'ayninkunaqa Danielpa kallpachakusqanmanta wiñariq kimsa ñiqi yanapayninta rikuchin. Pasajepi ukhupi Danielqa qhawana qhispi rikuyta kimsakuti sutichan, chayta ruwaspaqa chunka kaq chunkaqpi qanchis kutikama mareh rikuy nisqaman chay kimsa qhawana qhispi rikuykunata churaykun. Iskay kuti hebreo simi mareh nisqa “rikch'akuq kay” nisqaman tikrasqa kachkan, iskay kutitaq “rikuy” nisqaman; huk kimsa kutitaq “rikuy” nisqamanraqmi tikrasqa kachkan. “Huk kimsa kuti” nisqakunaqa mana marehchu kanku, aswanpas marehpa warmi rimaynin marah nisqanmi kanku. Chunka kaq chunkaqpi kachkan kimsa llamk'aykuna wiñariq kallpachakuypaq, kimsa hanaq tinkuykuna chiqaq kaypa siñalninta apaq, hinaspa kimsa qhawana qhispi rikuykuna, chaykunaqa Cristopa rikch'akuyninmanta qanchis kutikama rimanakuykunapa hukninmi kanku.

Rikch'ariy

Iskay kuti marēh nisqaqa “rikch'aynin” hina t'ikrasqa iskay kuti, chaymi “rikuy” hina t'ikrasqa iskay kutikunawan kуска tupaqchan. Tukuy chaykunawanqa Cristota reqsichin profetapaq historiapi huk señalta hina rikhurimuq simbulu kasqanta. Apocalipsis chunka kaq capitulopi, huk ángel uraykamun hinaspa huk chakin hallp'aman churaykun, huktaq lamar qochaman. Paní White niwan ángelqa “mana pisillachu Jesucristo kikin karqan.” Apocalipsis chunka kaqpi kaq ángelqa Cristoq “rikch'ayninmi” profetapaq historiapi. Daniel pusaj kaq capitulopi chunka kimsañiqin versículopi Payqa Palmoni hina rikhurimun, hinaspa Apocalipsis phichqa kaq capitulomanta ñawpaqmanqa Judá ayllup Leónnin hina rikhurimun. Danielqa qhepa p'unchaykunapi kaqkunata rikuchin, paykunaqa Cristoq profetapaq rikhuriykunanta qhatiqkuna, maymanpas Pay rinca chayman. Sumaqta cheqaq songowan chayta ruwaspaqa, mana cheqaqkunapa ayqekusqanmanqa

mana rinqankuchu, aswanqa espejopa rikuy ninaman pusasqa kanqaku.

Capítulo chunka iskayniyuqpi kimsa patapi chuyanchayqa, huk willakuy kichasqa kaptin yapasqa yachayta entiendesqaman hina sayasqa, kimsa “pacha willakuykuna”wan kуска rin; chaykunaqa sapa kimsa versiculopaq kimsa sapalla hunt’akuykunata rikuchin. Versículo qanchisniyuqpi waranqa iskay pachak soqta chunka watakuna, versículo chunka hukniyuqpi waranqa iskay pachak qanchis chunka watakuna, versículo chunka iskayniyuqpi waranqa kimsa pachak kimsa chunka phisqa watakunapas, kimsa versiculokunata reqsichin; sapa hukninmi huk pacha willakuyta apamun, mayqinkuna historiapi hunt’asqa karqan, chaymantataq Milleritakunaqa paykuna willasqanku willakuyta historiamenta chiqaqchasqa testigonta hina reqsirqanku. Versiculopi nisqa ñawpaq rimariy, historiapi hunt’akuynin, hinallataq Milleritakunaq chay historiata churayninku, chay kimsa willakuykunapa qhipa p’unchaykunapi hunt’akuyninta testigokunata qhawan. Ichaqa Milleritakunaq pachata churayninku manañam allinchu, chayrayku versiculokunapi pacha nisqakunaqa pacha hina manam churakunanachu, aswanpas señalkuna hinam churakunan. Chay simbolismonta versiculokunapi takyachisqa kachkan versiculota churarispa, chay versiculopa historiapi hunt’akuyninta churarispa, hinallataq Milleritakunaq willakuyta qhaparichisqanta churarispa.

Capítulo chunka hukniyuqpa pacha qatiyninpi runakunapa hatariy huchallikuyninqa huñusqa kachkan lligakunawan, tratadokunawan, hinallataq pactokunawan. Capítulo chunka hukniyuqpa historianta ukhupi rikuchisqa runakuna pactokunaqa Diospa pactonwan tupachisqa kanku.

“Kay pachakuna kay allpapa willakuy usqaypi, Diospa rimanakuynin kamachikuyninkunata waqaychaq llaqtanwan musuqmanta takyachisqa kanan.” Review and Herald, February 26, 1914.

Romaqa llapa rikch’ariyta sayachin, chaymanta papal Romaqa ñawpaq kutipi chunka hukniyuq kapitulumpi rimarispa, “santo pactota saqeekuna” nisqapim reqsichisqa kachkan. Daniel chunka hukniyuqpi ukhupi siq’iqa, mayqinchus chayqa verso tawa chunkaq pakasqa historiapa ukhupi siq’iwan kуска kachkan, qhepa p’unchaykunapi Dioswan pactoman haykuqkunata rikuchin; hawapi siq’itaqmi chay kkillan pactota saqeekunata reqsichin. Chay clase runakunata, mayqinkunachus qhepa p’unchaykunapi yachay yapakusqanwan mana allinta yanapasqa kanqachu, sut’inchaspaqa, paykunapa hawapi historiankum humanokunaq p’akik tratadokunapa profetiku q’aytupi awaykusqa kachkan.

Pachak pusaq chunka tawa waranqa runakunapa ukhu siq’inpi awasqa kachkan askha unanchakuykuna hinaspa rikuchikuykuna, Diospa qhepa p’unchawkuna puchuq ayllunwan rimanakuywan tinkisqa kasqanta qawachiq. “Chunka hukniyuq” yupaypa unanchanqa chay cheqaqkunaq hukninmi, hinaspa chunka hukniyuq kapitulumanta chunka hukniyuq versikulun qhepa p’unchawkunaq hawa qhawariyninta ukhu qhawariynintawan reqsichisqanmanta, chayta kallpanchan Isaías, payqa chunka hukniyuq kapitulumpi hinaspa chunka hukniyuq versikulupi sut’ichan Diospa qhepa p’unchawkuna rimanakuy ayllunpa munayninta llamkaynintawan.

Chay p’unchaypi pasakunqa, Señorqa makinmanta yapamanta iskay kutita churakunqa llaqtanpa puchuqnin ayllunta kutichimunampaq, pichus qhiparinqaku Asiriamanta,

Egiptomanta, Patrosmanta, Cushmanta, Elammanta, Shinaranta, Hamatmanta, hinaspa lamar qochapi watakunamantapas. Isaías 11:11.

Ch'iqichisqa Kaynin

Qhepa p'unchaykunapi Diospa puchuq llaqtan iskay kuti ch'iqichisqa kanqa, huñunasqa kananpaq munaspa. Daniel chunka iskayniyuq qelqapi qanchis versículonmi qhepa p'unchaykunapi Diospa llaqtanpa ch'iqichisqa kayninta rikuchin; chhaynaqa, waranqa iskay pachak soqta chunka p'unchaykunata huk ch'iqichiypa unanchan hinam riqsichin.

Uyarirqani mayur sutin p'achawan p'achasqa runata, mayup yaku patapi kashaqta; pañan makininta lluc'i makinintawan hanaq pacha-man oqaripa, wiñaypaq kawsajpa sutinpi jurarqan: huk tiempo, tiempos, hinaspa kuskan tiempo kananpaq kasqanta; chay santo llaqtapa atinin ch'egechiypi tukukuptinmi, kay llapa imakuna hunt'akunkqa. Daniel 12:7.

Iskay testigokunaqa qhispikuy qillqapi chunka hukniyuq t'aqapi, testimoniota qusqankumanta qhipaman, ch'iqichisqa karqanku.

Paykuna testimoniotankuta tukurusqankumantaña, ukhu mana tukukuq t'uqumanta llusqsimuq bestiaqan paykunawan maqanakunqa, atipanqa, wañuchinqa ima. Hinaspa wañusqa cuerponkuta hatun llaqtapa calleyninpi sirikunqa, chay llaqtaqa espíritu nisqapi Sodomapas Egiptupas sutichasqa, maypichus Señorniykupas chakatasqa karqa. Hinaspa llaqtakunamanta, ayllukunamanta, simikunamanta, nacionkunamantapas runakuna kimsa p'unchaw chawpinta wañusqa cuerponkuta qhawarinqaku, manataq saqenqakuchu wañusqa cuerponku p'ampasqa kananpaq. Hinaspa kay pachapi tiyaqkuna paykunamanta kusikunqaku, raymikunqaku, hukninmanta hukninman regalonkunata apachinqaku; kay iskay profetakunaqa kay pachapi tiyaqkunata ñak'arichisqankurayku. Apocalipsis 11:7–10.

Qatiq chunka hukniyuq versículopi, iskay testigokunaqa Sodomapa hinaspa Egiptupa kallinpi wañusqankumanta kawsarimunku. Chay kikillan wañuyta Ezequielqa rikuchin ch'iqnisqa, wañusqa, ch'aki tullukunapa wayq'unta hina. Iskay testigokunaqa Republicano hinaspa Protestante wakrankunata reqsichinku, paykunaqa 2020 watapi wañuchisqa karqanku. Protestante wakraqa wañurqan 18 julio 2020 p'unchawpa llulla willakuyninpi, Republicano wakrataq wañurqan 2020 watapa suwasqa akllakuypi. Isaíasqa sut'inchán, testigokuna kawsarimuchkaptinku, paymi chayta iskay kuti huñusqa kayninman tupachin, chay testigokunaqa un décimo primera horapi llamk'aqkunata huñuq unancha tukunku.

Chay p'unchaypiqa Isaipa saphin kanqa, runakunapaq unanchakuy hina sayaq; paymanmi mana israel runakuna maskhamunqaku; samaynintaq k'anchaywan hunt'asqa kanqa. Chay p'unchaypitaq pasakunqa: Señorqa makinta yapamanta iskay kutita mast'arinqa llaqtanpa puchuqnin qhepa saquesqakunata kutichimunanpaq, Asiriamanta, Egiptomanta, Patrosmanta, Cushmanta, Elammanta, Shinaranta, Hamatmanta, hinaspa qochapa islakunamantawan. Paytaq llaqtakunapaq unanchata sayarichinqa, Israelpa qarqosqankunata huñunqa, Judápa ch'equesqa runankunataq kay pachapa tawa k'uchunkunamanta tantachinqa. Isaías 11:10–12.

Apunchik Señorpa makinwan iskay kutita churaykuspan huñunankupaq, “Israelpa qarqusqankunata” tantachin. “Israelpa qarqusqankuna”mi gentilkunapaq unanchakuy rikuchiq kanku, chayraykun manaraq huñusqa kashaspanku ñawpaqta qarqusqa kayta tiyan. Paykunaqa Ezequielpa wañusqa tullukunapa pampaman qarqusqa karqanku, hinaspan wañuchisqa kashaspanku, Señorniykupas chaypi chakatasqa kasqan callipi siriranku, huk kaq aylluq runakunaqa kusikuspankutaq.

Uyariychispa Señorpa siminta, qankuna paypa siminman mancharispa chukchurikuqkuna; qankunapa wawqi-panaykikuna, qankunata cheqnikuqkuna, sutiyrayku qarqusuqniykichis, nirqanku: “¡Señor hatunchasqa kachun!” ichaqa payqa rikurinqa qankunapa kusikuyniykichispaq, paykunataq p’enqakusqa kanqaku. Isaías 66:5.

Diospa Siminmanta chukchakkuqkunaqa paykunaq wauqenkunamanta qarqusqa kanku, paykunaqa cheqnisqankuraqmi. Jeremiasmi riqsichin ima pasasqanta chay wauqenkunaman, paykunaqa estandarteta cheqnisqakuqkunaman.

Chaymi Señorqa nin: Qhawariychis, paykunaman mana ayqekuy atisqanku mana allinta apamusaq; ñuqaman waqyakamuptinkupas mana uyarisqaykichu. Jeremías 11:11.

U ñawpaq contexto chunka hukniyuq versículopiqa Diospa rimanakuyninmi, hinaspataq llapa profetakunam qhepa p’unchaykunamanta rimanku; chayrayku kaypi rimakusqa rimanakuyqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunawan rimanakuy musuqmanta allinchaymi.

Kaymi simiqa Señormanta Jeremíasman hamurqan, nispan: Kay pactopa siminkunata uyariychis, hinaspa Judá runakunaman, Jerusalén llaqtapi tiyakkunamanpas rimay. Hinaspa paykunata niy: Kayhinan Israelpa Señor Diosnin nin: Malditoq runaqa kay pactopa siminkunata mana kasukuqqa, chay siminkunatan ñawpaq taytaykichekkunaman kamachirqani, Egipto allpamanta orqomusqay p’unchaypi, fierro hornomanta, nispay: Rimariyniya kasuychis, hinaspa llapan kamachisqayman hina ruraychis; chay hinapin qankuna llaqtaykuna kankichis, ñoqataq Diosniykichis kani; ñawpaq taytaykichekkunaman juramentowan nisqayta hunt’anaypaq, paykunaman qosqaypaq lechewan misk’iwan phawaykusqa allpata, kunan p’unchay hina. Chaymi ñoqa kutichirqani, nirqani: Arí, Señor.

Chaymiqa niwarqan: “Kay simikunataqa Judá llaqtakunapi, Jerusalénpa callesninkunapipas willakuy, nispa: ‘Kay pacto-pa siminkunata uyariychik, hinaspa ruraychik. Imaraykuchus Egipto hallp’amanta orqomusqay p’unchawmanta kay p’unchawkamaqqa qankunap taytakunaman sinchita willarqani, tutamanta hatarispay willarispas, nispa: “Rimaynita kasuychik”, nispa. Chaywanpas paykunaqa mana kasukurqankuchu, nitaq rinrinta uyariyman q’iwirichirqankuchu, aswanpas sapa hukninmi millay sonqonpa yuyayninman hina purirqan; chayraykun paykunaman apamushaq kay pacto-pa llapa siminkunata, ruraychik nispa kamachisqayta; ichaqa paykunaqa mana rurankuchu’.”

Hinaspan Señor niwarqan: Judá runakunachaw, Jerusalén llaqtapi tiyaqkunachawpas, huk suwakuy tarikurqan. Paykuna kutipurqanku ñawpaq tayta-mamankupa mana allin ruwayninkunaman, paykunaq simiykunata uyariyta mana munarqanku; hinaspataq huk dioskunapa qhepanman rispa paykunata sirvirqanku. Israelpa wasinpas, Judápa wasinpas,

ñawpaq tayta-mamankuwan rurasqay pactoyma p'akirqanku. Chayrayku Señor kayhinata nin:
Qhawariy, ñoqaqa paykunaman mana allin muyuyta apamusaq, chaymantaqa mana ayqekuyta
atinankuchu; hinaspataq ñoqaman qaparispa waqyakamuptinkupas, mana uyarisqaykichu.
Jeremías 11:1–11.

Jeremías reqsichisqan Laodicea llaqtapi qhepa p'unchay Adventista qanchis kaq p'unchaymanta
taripaymanta rimayqa, Ezequielpa chunka hukniyuq kaq capítulo, chunka hukniyuq kaq
versículopin kutichisqa kashan.

Kay llaqtaqa manam qankunapa mankankachu, nitaq qankunaqa chaypa chawpinpi aychachu
qankichis; ichaqa Israelpa linderonpin qankunata juzgasaq. Ezequiel 11:11.

Inspiración nisqaqa chiqapmi reqsichin Ezequiel qanchisniyuq pusaqniyuq t'aqapi sellasqa
kasqanta, Apocalipsis qanchisniyuqpi pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa
kasqanwan kikillan kasqanta. Chunka hukniyuq t'aqap chunka hukniyuq versículonqa mana huk
musuq yuyaychu, aswanpas Ezequielpa qatiq willakuyninmi kachkan, juicio nisqaqa Séptimo Día
Adventista iglesiapa hawanpi rurasqa kasqanmanta; chay iglesiataqa Hermana White reqsichin
Ezequiel qanchisniyuq pusaqniyuq t'aqapi Jerusalén kasqanta. Pi runakuna sellota mana
chaskirqankuchu, paykunapa juzgasqa hinaspa tukuchisqa kanku qanchisniyuq pusaqniyuqmanta
chunka hukniyuqkama visionpi.

Ezequielpi 9/11 rikch'ayninqa mana hunt'asqa runakunata Jerusalén llaqtamanta hawaman
apasqankuta juicioypaq reqsichin; chayhinataq reqsichin qhepa t'aqanakuyta, paykuna qhipa
iglesiata kasqankuta rimariqkuna, Apocalipsis librupi rikuchisqa hina. “Chunka hukniyuq, chunka
hukniyuq” nisqa unanchaqa chay pactopa unanchanmi, mayman pachak tawa chunka tawa
waranqa runakuna Dioswan yaykunku. Yupaykunata huñuspaqa iskay chunka iskayniyuqta
rikuchin, chayqa iskay pachak iskay chunka yupaymanta chunka hukninmi, huknin unanchakunaq,
Divinidadwan runakaynin huñunakusqanmanta.

Pacha pachak iskay chunka watakuna, 677manta 457 a. C. kama, Danielpa iskay waranqa kinsa
pachak p'unchaykunamanta willakuyninta, Moisespa qanchis kuti tiempomanta willakuyninwan
tinkichin. Chay pacha pachak iskay chunka watakunamanta askhata riqsichikuyta atisun
pampachakuy rurasqapa símbolonnin hina, mayqen llamk'ayqa qallarikurqan chay iskay
willakuynikuna huñunakuspa 1844 watapi chayasqankurayku. Askhataqa rimariyta atisun iskay
chunka iskay yupaypa símbolonninmanta, pacha pachak iskay chunkapa chunka hukniyuqnin hina,
hina kasqanta chunka hukniyuq yupaywanpas. Kaypi riqsichiyta munani chunka hukniyuqwan
iskay chunka iskaywan ima t'inkisqankuta.

Kay yuyaykunata qhipa qillqapiqa qatiqkulla sutinchasunchik.